

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2018-11-08

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-2-204/2018(4)

Odpowiedź na interpelację nr 26857

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 26957 Posła na Sejm RP Pana Grzegorza Furgo w sprawie nadużywania paralizatorów przez Policję

W załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 26957 Posła na Sejm RP Pana Grzegorza Furgo w sprawie nadużywania paralizatorów przez Policję.

Załączniki:

1. ODP. NA INT. NR 26857.DOCX

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2018-11-29T11:56:33Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 26857 Posła na Sejm RP Pana Grzegorza Furgo w sprawie *nadużywania paralizatorów przez Policję*, na podstawie stanowiska przekazanego przez Komendanta Głównego Policji, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (paralizatory elektryczne) zostały wprowadzone do uzbrojenia Policji, na mocy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 lipca 2005 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie uzbrojenia Policji* (Dz.U. Nr 135 poz. 1142)¹ jako nowoczesny i skuteczny środek przymusu bezpośredniego zapewniający bezpieczeństwo osobiste interweniujących policjantów, przy zachowaniu bezpieczeństwa osób naruszających porządek prawny. Zastosowanie paralizatorów elektrycznych ogranicza również do minimum niebezpieczeństwo przypadkowego narażenia osób postronnych na utratę życia lub zdrowia.

Podmioty uprawnione, przypadki i zasady, a także sposób postępowania przy użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, w tym paralizatorów elektrycznych określa ustawa z dnia 24 maja 2013 r. *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* (Dz.U. z 2018 r. poz. 1834), zwana dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 25 ust. 2 *ustawy* paralizatory elektryczne używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne. Uprawniony - w tym policjant - podejmując decyzję o zastosowaniu środka przymusu bezpośredniego zobligowany jest do postępowania zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie*, tj. m.in. zasadą adekwatności, minimalnej szkody, a także łączenia środków przymusu bezpośredniego.

Ponadto w art. 9 ust 1 *ustawy* określono zasady zastosowania środków przymusu bezpośredniego wobec kobiet o widocznej ciąży, osób których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat oraz osób o widocznej niepełnosprawności, wskazując że wobec ww. osób policjant może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładniania². W *ustawie* określono również, że środków przymusu bezpośredniego można użyć po uprzednim bezskutecznym wezwaniu osoby do zachowania zgodnego z prawem oraz po uprzedzeniu jej o zamiarze użycia tych środków

¹ Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 listopada 2014 r. *w sprawie uzbrojenia Policji* (Dz. U. poz. 1738).

² Wobec wskazanej kategorii osób użycie innych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej może nastąpić w przypadku, gdy zachodzi konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie policjanta lub innej osoby, a użycie siły fizycznej jest niewystraszające lub niemożliwe (art. 9 ust. 2 *ustawy*).

(art. 34 ust. 1 ustawy). Przepisu tego nie stosuje się jedynie w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub wolności policjanta lub innej osoby, jak również wówczas, gdy zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla dobra chronionego prawem, a środków przymusu bezpośredniego używa się prewencyjnie.

Należy podkreślić, że uprawniony do użycia lub wykorzystania paralizatora elektrycznego jest jedynie funkcjonariusz Policji posiadający uprawnienia instruktora lub użytkownika. Od 2013 roku decyzją Komendanta Głównego Policji wprowadzony został kurs specjalistyczny dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, którego realizacja została powierzona szkołom policyjnym. Na szkolenie mogą być skierowani policjanci, którzy posiadają dwuletni staż w zakresie użytkowania paralizatorów elektrycznych oraz uprawnienia instruktora taktyki i techniki interwencji lub wyszkolenia strzeleckiego. Do uzyskania uprawnień instruktora niezbędne jest zdanie z wynikiem pozytywnym egzaminu obejmującego również część praktyczną. Instruktorzy w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego prowadzą szkolenia w zakresie posługiwania się paralizatorami elektrycznymi, które kończą się przeprowadzeniem egzaminu obejmującego również sprawdzenie umiejętności praktycznych. Uprawnienia użytkownika otrzymuje wyłącznie policjant, który pozytywnie zakończył szkolenie.

Z uwagi na fakt, że każdy przypadek niewłaściwego użycia lub wykorzystania przez policjantów środków przymusu bezpośredniego, w tym paralizatorów elektrycznych, podważa społeczne zaufanie do Policji, poza procesem szkolenia niezwykle istotne jest również zapewnienie właściwego nadzoru przełożonych w analizowanym obszarze, zarówno podczas odpraw do służby, jak również podczas weryfikowania zasadności, warunków i sposobu użycia lub wykorzystania tych środków. Służące temu celowi narzędzia nadzorcze aktualnie określają wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 lipca 2018 r. w *sprawie wybranych procedur i sposobu sprawowania nadzoru nad postępowaniem policjantów lub innych wyznaczonych osób z przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, pozostającymi na wyposażeniu Policji* (Dz.Urz. KGP poz. 82)

Transparentność działań Policji ma również zapewnić program związany z wyposażeniem policjantów w kamery na mundurach oraz zainicjowane w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji prace legislacyjne zmierzające do zmiany ustawy o *Policji* poprzez przyznanie policjantom prawa do rejestrowania obrazu lub dźwięku podczas interwencji w miejscach innych niż publiczne oraz w policyjnych środkach transportu. Uzyskany w ten sposób materiał pozwoli na usunięcie wątpliwości związanych z przebiegiem interwencji, zachowaniem osoby, wobec której jest ona podejmowana, jak również postawami funkcjonariuszy Policji.

Z poważaniem

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje: Biuro Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.